

מקסיקו - סקירה כלכלית

רקע- תקציר

כלכלת מקסיקו הינה הכלכלה ה-13 בגודלה בעולם במונחי כוח קניה PPP, מקסיקו הינה המדינה הראשונה מקרב מדינות אמל"ט שהתקבלה לארגון הפתוח והשת"פ הכלכלי (OECD) מאז שנת 1994 וכלכלתה חברה במועדון היוקרתי של כלכלות טריליון דולר (trillion dollar class economy). כלכלת מקסיקו נהנית מרמת אבטלה נמוכה (5.4% לשנת 2010) ומחוב חיצוני סביר (37% מהתוצר לשנת 2010).

מקסיקו נהנית ממיקום גיאוגרפי אסטרטגי ביבשת, הקרבה לשווקים המפותחים בארה"ב ובקנדה יחד עם מערכת הסכמי סחר מקיפים (NAFTA ב'94) מעניקות לכלכלה המקסיקנית יתרון יחסי משמעותי, הייצוא המקסיקני מהווה כ-12% מהייבוא הכולל של ארה"ב וכ-5% מהייבוא הכולל של קנדה.

בנוסף מקסיקו נהנית מיציבות פוליטית ומעמדת הובלה בקרב מדינות אמל"ט והקריביים המתורגמים להיקפי סחר לא מבוטלים ביבשת ומעוגנים ב-50 הסכמי אס"ח עם מדינות כגון: מרכז אמריקה, האיחוד האירופי ויפן המכסים כ-90% מהייצוא הכולל המקסיקני.

יחד עם זאת, כלכלת מקסיקו מתמודדת עם אתגרים מורכבים, הפערים העצומים בין שכבות האוכלוסייה (18% מהאוכלוסייה הכללית במקסיקו חיה בעוני קיצוני וכ-20% נוספים חיה בעוני "מתון"¹) ובין האזורים הגיאוגרפיים שונים (צפון מול דרום, מרכז מול פריפריה), הצורך בפיתוח תשתיות ברחבי המדינה, המלחמה ההולכת וגוברת בקרטל הסמים וההתאוששות מהמשבר העולמי כאשר בשיאו התוצר הלאומי צלל בכ-6.5% בשנת 2009. ההתאוששות שהגיע ב-2010 (צמיחה של 5%) עדיין לא הרימו את רמת הצריכה וההשקעות הזרות.

¹ לפי נתוני הבנק העולמי
הנספחות הכלכלית - שגרירות ישראל במקסיקו
 רח' בנק ישראל 5, ירושלים, 91036
 טל': 02-6662655 | פקס: 02-6662992
Yonathan.sabban@moital.gov.il
www.trade.gov.il

א. מבנה הכלכלה המקסיקני

במקסיקו קיימים 3 מרכזים עסקיים עקרים הממוקמים בשלושת הערים הגדולות: מקסיקו סיטי, מונטריי, וגוודלאחרה. מקסיקו הינה כלכלה עם שוק פנימי גדול ורק כרבע מהתוצרת שלה מופנה ליצוא.

נפט - מקסיקו היא יצואנית הנפט הגולמי ה-7 בגודלה בעולם. הנפט מהווה כשליש מההכנסות המקסיקניות

העברות כספים מחו"ל (remittances) - העברות כספים ממהגרים העובדים מחוץ לגבולות המדינה (במיוחד מארה"ב) מהוות גם הן שלישי מההכנסות המדינה (תל"ג - תוצר לאומי גולמי). בעקבות המשבר הכלכלי, ירדו ההכנסות מחו"ל מ-26 מיליארד דולר מדווחות ב-2007 ל-21 מיליארד ב-2009. ב-2010 נרשמו הכנסות של כ-21.27 מיליארד דולר מעבודת אזרחים מקסיקנים מחוץ למולדת²

ייצור - מהווה כ-30% מהתל"ג. היצור התעשייתי גם הוא מחולק לשניים: צריכה פנימית ויצוא. מרבית היצוא נעשה לארה"ב בסכמה הנקראת "מקילאדורה", המאפשרת הקלות מס משמעותיות למפעלים מוטי ייצוא. הרבה מהחברות האמריקאיות משתמשות בכלי זה על מנת לייצר לתוך ארה"ב במיקור חוץ. לפני המשבר הכלכלי ייצור זה היווה 25% מהתל"ג. כיום, בעקבות המיתון בארה"ב, הוא מהווה מעט מעל 15% בלבד.

חקלאות - מהווה כ-4% מהתל"ג אך מפרנסת 15% מהאוכלוסיה, רבים מרקע כפרי פחות מפותח. לכן נחשב סקטור אסטרטגי לשימור ופיתוח.

שירותים - מהווים כ-65% מהתל"ג, רובם ככולם לצריכה פנימית.

השקעות זרות - גם כן הושפעו מאוד מהמיתון בארה"ב, עד כדי כך שב-2009 ירדו בכמעט 50%, ועמדו על 30.4 מיליארד דולר סה"כ, מתוכן 15.2 מיליארד ישירות. ב-2010 ניכרת התאוששות בעיקר, בהשקעות זרות בורסאיות. סך כל ההשקעות הזרות הגיע ב-2010 לכ-54.8 מיליארדי דולרים מתוכן ההשקעות הישירות עמדו על כ-17.7 מיליארד דולר. (מקור: Bank of Mexico)

כלכלה לא רשמית - מקסיקו היא אחת המדינות בה הכלכלה הבלתי רשמית מהווה את הנתח הגדול ביותר בעולם. נתוני המדינה הרשמיים מדברים על אחד מארבעה שאינו נכלל בחובות וזכויות המדינה. אולם נתוני איגוד המעסיקים המקסיקני וקרן המטבע הבינלאומית מדברים על בין 40% ל-60%, וההכנסה של בלתי רשמיים אלה מוערכת בכעד שלישי מגובה התל"ג (!!).

² Source: Bank of Mexico

מדיניות כלכלית ומהלכים מקרו-כלכליים – סקירה היסטורית

במשך שנים רבות שמרה מקסיקו על מדיניות של סגירות והגנה על התוצרת המקומית. מאז מלחמת העולם השנייה היא ביססה את הכלכלה הלאומית על עידוד התעשיות המקומיות והצבת מכסים והגנות לא מכסיות על מוצרי יבוא. למרות שהתל"ג גדל בקצב שנתי של בין 5%-6% בשנות ה-50 וה-60, גרמה מדיניות זו למשברים כלכליים חריפים בשנים 1976 ו-1982.

בעקבות המשבר הכלכלי ב-1982 ובעזרת עליית מחירי הנפט, מדיניות תקציבית גירעונית והלוואות בהיקף נרחב, החלה ממשלתו של הנשיא DE LA MADRID (82-88) בפתיחת השוק המקומי ליבוא ובהקטנת מעורבות הממשלה בכלכלה המקומית.

תהליך זה התחזק בתקופת שלטונו של הנשיא SALINAS (88-94) אשר הנהיג ליברליזציה ביבוא, הפריט חברות ממשלתיות ובנקים והוביל למערכת הסכמי סחר חופשי עם מדינות אמריקה כשהעיקרי שבהם הוא הסכם נפט"א³ עם ארה"ב וקנדה. בתקופה זו ירדה האינפלציה מ-160% ל-9% בשנה.

לאחר חתימת הסכמי האס"ח עם צ'ילה, ארה"ב, קנדה, קולומביה, ונצואלה, קוסטה ריקה ובוליביה בין השנים 1993 ו-1995, מקסיקו הפכה להיות "יקירת העולם העסקי" והצליחה להצטרף לארגון המדינות המפותחות ה-OECD.

ב-1994 לאחר רצח מועמד לנשיאות, גירעון של 8% מהתל"ג ובריחת משקיעים, נכנסה מקסיקו לאחד המשברים הכלכליים החמורים בתולדותיה, שכלל אינפלציה גבוהה, ומיתון קשה. המערכת הבנקאית נפגעה עקב אי יכולת המלווים והחברות לעמוד בהחזרי ההלוואות שלקחו לפני המשבר.

המדיניות הכלכלית המרסנת של הנשיא סדייו (1994-2000) הביאה ליציאה מהירה יחסית מהמשבר ולהתאוששות הכלכלה. הסכם נפט"א תרם למשיכת השקעות זרות בהיקפים עצומים והגדיל מאוד את סחר החוץ של המדינה עם קנדה וארה"ב. היצוא המקסיקאי שעמד ב-1994 על כ-61 מיליארד דולר גדל לכ-214 מיליארד דולר ב-2005.

מחליפו של הנשיא סדייו, הנשיא ויסנטה פוקס, נבחר לתפקידו ביולי 2000. נצחונו היווה מהפך פוליטי רב משמעות שכן במשך 70 שנה שלטה במקסיקו מפלגה אחת בלבד - ה-PRI (מפלגת המהפכה). הנשיא פוקס, שהרכיב ממשלה בראשות מפלגת ה-PAN (מפלגת הפעולה הלאומית) בא מאסכולה מסחרית ושל כלכלה חופשית (היה נשיא אמריקה הלטינית של חברת "קוקה-קולה") וראה בקידום הכלכלה המקסיקנית את היעד המרכזי. ברם, בקדנציה של הנשיא פוקס, לא מומשו מרבית היעדים שהציב כגון רפורמות בסקטור החינוך, האנרגיה, הפיננסים, בשוק העבודה ורפורמה במיסוי ובכלל זה בהתקדמות לקראת משק חופשי וליברלי.

³ NAFTA – North American Free Trade Agreement

ב. הכלכלה המקסיקנית בשנים האחרונות

ביולי 2006 נבחר לנשיאות מקסיקו פיליפה קלדרון Felipe Calderón, מועמד של מפלגת ה-PAN, (נשיאותו צפויה להימשך עד ליולי 2012) אחרי התמודדות קשה מול מועמד מפלגת השמאל (PRD) אנדרה מנואל לופז אוברדור, שהפסיד בבחירות בפער של פחות מאחוז אחד. הנשיא קלדרון ממשיך במדיניות של כלכלה ליברלית ושווקים פתוחים, אך יש לו כיום, בייחוד לאחר פרוץ המשבר הכלכלי, אופוזיציה חזקה בנושא. בכהונתו עד כה הצליח קלדרון להעביר מספר רפורמות חשובות: רפורמה פיסקלית, רפורמה בנושא הפנסיה, רפורמה בחברת הנפט הלאומית PEMEX, הנשיא אף הצליח לסגור את חברת החשמל Luz y Fuerza לאחר שצברה הפסדים כבדים לאורך שנים. בנוסף לכך, הממשל בראשותו קידם רפורמות בתחומי התקשורת (פתיחת השוק למפעילים נוספים), רפורמה בתחום התרופות הגנריות והמכשור הרפואי (רפורמה זו עדיין לא הושלמה, היות והיא חסרה תשתית נאותה לבדיקה, רישום ואישור אצל רשם התרופות המקסיקני, COFEPRIS).

למרות הרפורמות והצמיחה המשמעותית שנרשמה בתקופת כהונתו של קלדרון, ישנם מספר נושאים חשובים שנתרו ללא פתרון, בראשם:

- א. הפתיחות הכלכלית שנעשתה מבלי שמקסיקו הכינה את עצמה פנימית (נעשה לפני תקופתו, אך קלדרון ממשיך במדיניות של כלכלה ליברלית).
- ב. העדר יכולת להנהיג רפורמה בתחום האנרגיה, כזו שתאפשר השקעות זרות ותגדיל את רזרבות המדינה ההולכות ומידלדלות, בעיקור בתחום הקידוחים במים עמוקים.
- ג. הפשיעה הגוברת והתעצמות הקרטלים במדינה: בתמיכת / לחץ ארה"ב, קלדרון החליט לשלוח את הצבא המקסיקני להילחם בקרטלים. על אף שהחלטה זו זכתה בתחילה בתמיכת רוב האוכלוסייה, פעולות התגמול של הקרטלים גורמות לאלימות הגוברת במקסיקו הולכת וגוברת.

ג. המשבר הכלכלי העולמי (2008):

בכל הקשור למערכת הפיננסית, מקסיקו הציגה איתנות מרשימה. המערכת הבנקאית נשארה יציבה ולא היה משבר דיור-משכנתאות – להיפך הסקטור גילה יציבות.

ואולם, כתוצאה מהתלות בארה"ב חוותה מקסיקו: ירידה ביצוא, ירידה בהשקעות הזרות, ירידה בהכנסות ממקסיקנים החיים בארה"ב ומעבירים כספים למשפחותיהם (remittances) ופחות של כ-30% במטבע. בנוסף שפעת החזירים שנפלה על מקסיקו בצורה בלתי צפויה, גרמה לשיתוק המשק לתקופה ולפגיעה קשה לאורך זמן בתיירות – אחד מענפי העסקים הראשיים במדינה.

על מנת להילחם במשבר הממשלה הוציאה לפועל מספר תכניות תשתית עתירות כוח אדם ותקציב, ויצאה עם תכנית לתעסוקה זמנית. כדי למזער את הגרעון הגדל, יצאה בתכניות ייעול והקטנת הוצאות של משרדי הממשלה עצמם, ואף סגרה מספר גופים ממשלתיים.

בשנת 2009 עברה מקסיקו טוב יחסית (למרות כל הבעיות: המשבר, התלות בארה"ב, שפעת החזירים, הפשע – הכלכלה לא קרסה. וזה אינו הישג של מה בכך) בגלל שהצליחה לבטח מראש את כל יצוא הנפט של 2009 עוד ב-2008 ב-70 דולר לחבית והרוויחה כ-3.5 מליארד דולר מעל מחירי השוק האמיתיים, ועדיין התל"ג התכווץ ב-6.5% ב-2010, היתה שנת חגיגות ה-200 לעצמאות מקסיקו ומכונה במקסיקו ה"בי-סנטנריו". נשיא מקסיקו הכריז עליה גם כשנת היציאה מהמשבר, אחרי שהסתיימה בצמיחה של 5.5% בתוצר.

ד. רזרבות הנפט של מקסיקו

בשל היותו של הנפט משאב לאומי, עד כה לא הרשתה המדינה השקעות זרות בתחום, מה שהביא להיעדר ידע ויכולת חיוניים כגון זיקוק וקידוח בעומק הים. עתודות הנפט היבשתיות צפויות להיגמר תוך 10-20 שנה.

המצב היום הוא ש PEMEX, חברת הנפט הלאומית, מצליחה להרחיב את התפוקה למרבצים חדשים רק בהיקף של 10 אחוזים מסה"כ הנפט הנשאב מהמרבצים הקיימים. מצב זה מדאיג במיוחד על רקע הגברת התלות של מקסיקו בהכנסות הנפט, שמהוות כשליש מהתקציב הפיסקאלי המקסיקני.

החוק המקסיקני עד כה לא אפשר ל PEMEX להיכנס לשותפות עם חברות בינ"ל כדי להזרים השקעות. לכן,

באוקטובר 2008 הצליח הנשיא קלדרון להעביר רפורמה בתחום האנרגיה, ואולם הרפורמה נגעה יותר בשינויים פנימיים בתוך פמקס ופחות בשינוי מהותי בכל הקשור להכנסת שחקנים זרים לנושא, ולכן נכון להיום עדיין אין שינוי בפועל במצב רזרבות הנפט, ושאלו החול הולך ומתרוקן. הסכנה שהמדינה תישאר ללא צינור ההכנסה העיקרי שלה הולכת וגוברת.

ה. מדיניות סחר החוץ של מקסיקו

עד 2003 המדיניות התרכזת בהרחבת הסכמי הסחר החופשי ועידוד היצוא. מקסיקו ב-15 שנים האחרונות חתמה על 32 הסכמי סחר והינה מובילה בתחומה בעולם. בשנים האחרונות הלכה וגדלה הביקורת על הממשלה ובשנים האחרונות למעשה הקפיאה מקסיקו מו"מ על הסכמי סחר נוספים ותרכזת בלקדם את הפוטנציאל הקיים בהסכמים החתומים. ההסכם האחרון שנחתם היה ההסכם עם יפן שנכנס לתוקף ב-2005.

שליבים בפתיחת השוק המקסיקאי ליבוא:

עד 1995 הייתה מקסיקו משק סגור שטיפח יצור מקומי המחליף יבוא ושמרה על הגנות מכסיות ברמה הגבוהה ביותר.

- ב-1986- מקסיקו הצטרפה להסכם GATT והתחילה במדיניות הליברליזציה.
- ב-1993- נחתם הסכם האס"ח עם צ'ילה.

- ב-1994 נכנס לתוקף הסכם האס"ח עם ארה"ב וקנדה (NAFTA), אשר שינה באופן מוחלט את מבנה הכלכלה המקסיקאית.

מלבד הסכם NAFTA (1994), למקסיקו שורה של הסכמי סחר חופשי עם מדינות אחרות:

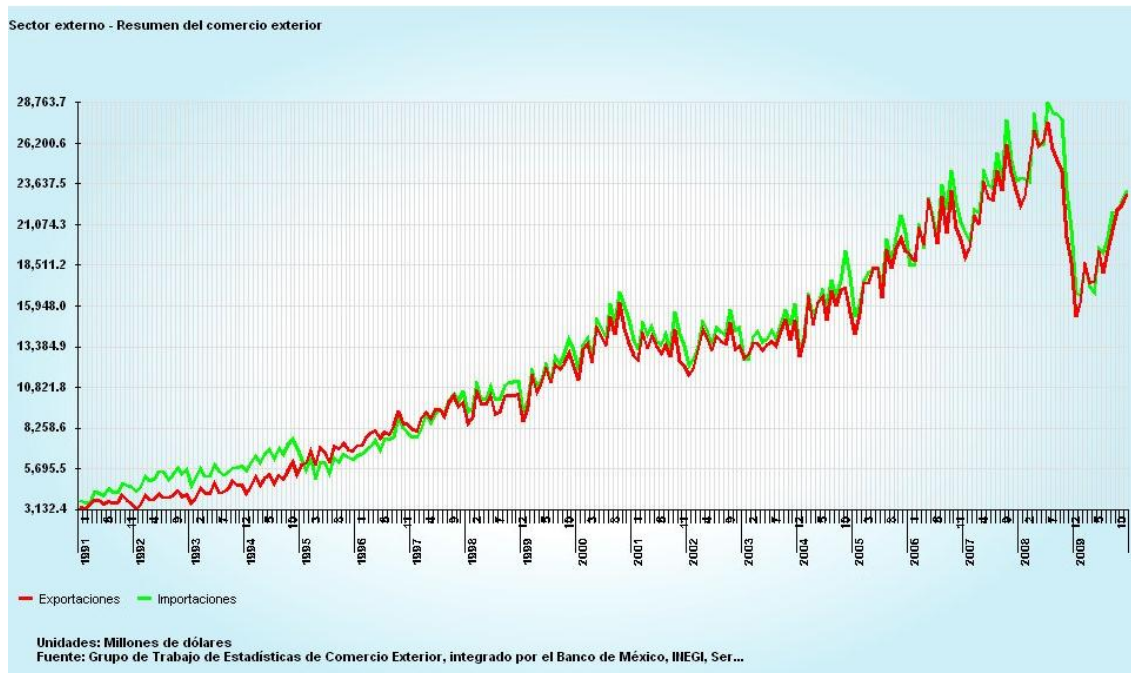
צ'ילה (1992), קולומביה (1995), ונצואלה (1995), קוסטה ריקה (1995), בוליביה (1995), ניקרגואה (1998), האיחוד האירופאי (2000), ישראל (2000), הונדורס, אל סלוודור ו-גואטמלה (2001), אורוגוואי (2001), איסלנד, ליצ'נסטיין, נורווגיה ושוויץ (2001) EFTA, יפן (2005)

חברות מקסיקו בארגונים רב לאומיים

מקסיקו חברה ב:

- WTO (ארגון הסחר העולמי).
- הסכם NAFTA (הסכם סחר חופשי עם ארצות הברית וקנדה).
- ה BID (הבנק הבין אמריקאי לפיתוח).
- ה WORLD BANK (הבנק העולמי).
- ארגון ה-OECD.
- מקסיקו שייכת לארגון APEC (Asia Pacific Economic Cooperation) מ-1993.
- G 20 – מועדון 20 המדינות המתועשות, מקסיקו גם מונתה לנשיאת המועדון לשנת 2012

MEXICO'S FOREIGN TRADE, 1991-2010 BILLIONS OF US DOLLARS

מקסיקו – ענפי יצוא עיקריים לכלל העולם:

סה"כ היצוא ממקסיקו בשנת 2009 בשיאו של המשבר הכלכלי היה 230 מיליארד דולר. ב-2008, לפני ההתכווצות הגדולה בכלכלה המקסיקנית, עמד היצוא על מעל 290 מיליארד דולר. ב-2010 ניכרת התאוששות ביצוא המקסיקני, עם סך של 298 מיליארד דולר.

ענפי יצוא נבחרים (מקור: Bank of Mexico):

מוצר	יצוא 2010 (מיליון דולר)
מזון ושתייה (קבוצת פרטי מכס 01-22)	17,556
נפט ומוצריו (קבוצת פרטי מכס 27)	41,071
פלסטיק ומוצריו (קבוצת פרטי מכס 39)	5,697
מתכות יקרות ואבני חן (קבוצת פרטי מכס 71)	9,215
מתכות לשימוש תעשייתי (קבוצת פרטי מכס 72-81)	11,379
מוצרי מתכת, רכיבים וציוד מכאני (קבוצת פרטי מכס 84-85)	113,105
כלי רכב (קבוצת פרטי מכס 87)	51,739
מוצרי חשמל ואלקטרוניקה (קבוצת פרטי מכס 90)	10,143
ריהוט ואביזרים לבית (קבוצת פרטי מכס 94)	5,416

מקסיקו - ענפי יבוא עיקריים

סה"כ היבוא למקסיקו בשנת 2009 עמד על 234 מיליארד דולר, אחרי שב-2008 הגיע כבר למעל 308 מיליארד דולר. ב-2010 נראית מגמת איזון בין יבוא וייצוא כאשר עד 2010 היבוא עומד על כ-301 מיליארד דולר, רק כ-3 מיליארד יותר מהיצוא.

מוצרי יבוא נבחרים (מקור: Bank of Mexico):

מוצר	יבוא 2010 (מיליון דולר)
מזון ושתייה (קבוצות פרטי מכס 01-22)	19,075
נפט ומוצריו (קבוצות פרטי מכס 27)	24,057
כימיקלים ופרמצבטיקה (קבוצות פרטי מכס 29-30)	12,285
פלסטיק, גומי ומוצריהם (קבוצות פרטי מכס 39-40)	21,823
נייר ומוצריו (קבוצות פרטי מכס 48)	4,722
מתכות לשימוש תעשייתי (קבוצות פרטי מכס 72-81)	21,857
מוצרי מתכת, רכיבים וציוד מכאני (קבוצות פרטי מכס 84-85)	117,656
כלי רכב (קבוצות פרטי מכס 87)	24,712
מוצרי חשמל ואלקטרוניקה (קבוצות פרטי מכס 90)	10,203

שנה	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
תמ"ג (במיליארדי \$ נומינלי)	575	577	636.8	646.4	759.8	848.9	952.5	1,025.6	1,088	875	1,004
שינוי שנתי בתמ"ג (ב-%)	6.9%	0.2%-	0.9%	1.5%	4.1%	3.2%	4.9	3.3	1.5	-6.5	5.5
תמ"ג לנפש-ריאלי (ב-\$)	5,813	6,100	6,255	6,349	6,510	6,613	6,870	6,900	9,763	8,135	9,243
% אינפלציה	9%	4.4%	5.7%	3.9%	4.7	3.8%	3.9%	4.0%	6.5%	3.5%	4.1%
% אבטלה	2.2%	2.5%	2.7%	2.1%	3.7%	2.9%	3.6%	3.7%	4%	5.6%	5.6%
יצוא (במיליארדי \$)	166.45	157.5	160.7	166.7	189.1	213.7	250.2	272.1	291.3	229.7	297.8
יבוא (במיליארדי \$)	174.46	168.4	168.7	173.7	197.2	221.3	256.1	283.3	308.6	234.4	300.8
עודף/ גירעון מסחרי (במיליארדי \$)	8-	10.9-	8-	7-	8-	7.5-	5.8-	11.2-	17.3-	4.7-	3-
זרבות מט"ח (במיליארדי דולרים)	33.6	40.9	50.6	53.4	64.24	69.2	69.5	78.0	85.44	90.83	113.6
שער חליפין דולר/פסו	9.46	9.342	10.37	10.69	11.3	10.6	10.81	10.92	13.83	13.07	12.35

הסחר עם ישראל - 2010

יצוא מישראל למקסיקו:

זאת לאחר שעד 2008 הייתה ניכרת עליה יציבה ביצוא שהגיעה בשיאה ל-330 מיליון דולר. אולם, המיתון כתוצאה מהמשבר הכלכלי העולמי, בשילוב עם שפעת החזירים הביאו לכך שבשנת 2009 התכווצה הכלכלה המקסיקנית כמעט בכל המישורים, ובכללם הרכש הזר, והייצוא ירד ל-271 מיליון. בשנת 2010 ניכרת התאוששות בכלכלת מקסיקו וגם ביבוא מישראל. **סה"כ יצוא הסחורות מישראל למקסיקו ב-2010 הסתכם ב-304 מיליון דולר.** הסקטורים המובילים ביצוא הישראלי למקסיקו הם: ציוד אלקטרוני ומכאני (108 מיליון דולר), כימיקלים (95 מיליון דולר) וציוד פלסטיק וגומי (42 מיליון דולר). **במחצית הראשונה של שנת 2011 – היצוא למקסיקו גדל בכ-4% והסתכם בכ-157 מיליון דולר** (הסקטורים המובילים נותרו זהים לשנת 2010).

יבוא לישראל ממקסיקו:

נראה שהיבוא לישראל ממקסיקו ב-2009 לא נפגע מהמשבר הכלכלי ועמד על מעל 117 מיליון דולר, זוהי עליה של כ-2 מיליון דולר מ-2008. יצוין כי מדובר בנתונים מטעם מדינת ישראל (הלמ"ס) וכי יש פער בין נתונים אלו לבין הנתונים המקסיקנים, הנובעים בין היתר מכיוון שהמקסיקנים מחשבים את יצוא הנפט הגולמי שלהם ואילו אצלנו מספרים אלו אינם מחושבים. הנתונים המקסיקנים והן אלה הישראלים מראים על צמצום של הפער לטובת ישראל במאזן הסחר. רוב היצוא המקסיקני מתמקד במכונות, רכבים, ואלקטרוניקה.

בשנת 2010: הגיע יבוא הסחורות לכ-270 מיליון דולר.

במחצית הראשונה של שנת 2011 – היבוא למקסיקו גדל בכ-22% והסתכם בכ-140 מיליון דולר. הסקטורים המובילים הם ציוד מכאני וכלים אופטיים.

יחסי הסחר מקסיקו-ישראל בעקבות יישום הסכם הסחר החופשי

ישראל ומקסיקו חתמו על הסכם אזור סחר חופשי בתחילת העשור. מבט על נתוני הסחר לאורך השנים בין המדינות, מגלה שההסכם הוכיח את עצמו ככדאי עבור שני הצדדים. מקסיקו הגדילה את היצוא לארץ במאות אחוזים, מ-20 מיליון \$ למעל לכ-200 מיליון \$, ישראל לעומת זאת הכפילה את הייצוא שלה למקסיקו והייצוא האזרחי עומד כיום על כ-300 מיליון \$. סה"כ המסחר הביטורלי עומד כיום על כחצי מיליארד דולר - סכום לא מבוטל, אך רחוק מהפוטנציאל הגלום בסחר בין המדינות.

מספר חסמים בסחר בין המדינות תורמים לאי מימוש הפוטנציאל ביניהם: המרחק בין המדינות, והסעיפים בהסכם הסחר החופשי, שאפשר להכניס סחורות למקסיקו מישראל ללא מכס, רק בשינוע ישיר. כלומר, שהסחורות צריכות להיות משונעות בנתיב ישיר למקסיקו, ולהישאר במחסני המכס במדינת הביניים (כי אין נתיב פיזי ישיר) עד להטענתה על כלי התחבורה החדש לכיוון היעד. סחורה המשונעת דרך מדינה שלישית תאבד את מעמדה כפטורה ממכס לפי ההסכם. בצורה זו הפריסה של חברות ישראליות במדינות כמו ארה"ב ואירופה אינה תורמת לפתוח השוק המקסיקני. זוהי המוטיבציה המרכזית להוספת סעיף השטעון להסכם האס"ח בשנת 2010.

השדרוג החדש: "שטעון" - הגדרות ומשמעות

הסכם האס"ח עם מקסיקו עבר שדרוג משמעותי בשנת 2010 עם הכנסת תיקון להסכם בדמות סעיף ה"שטעון", משמעות הסעיף הינה הכנסת סחורות נוספות העוברות טעינה מחדש, לאחר פריקה במדינת הביניים, מחוץ לאזור המכס לסחורות המיוצאות מישראל למקסיקו. לפי התיקון החדש להסכם הסחר ישראל-מקסיקו, סחורה שעוברת במדינת ביניים לה יש כשלעצמה כבר הסכם סחר חופשי עם הן עם מקסיקו והן עם ישראל, ז"א ארה"ב, קנדה ומדינות אירופה, יכולה לצאת מאזור המכס אל כל אזור בתוך מדינת הביניים מבלי שתאבד את מעמדה כפטורה ממכס, ובלבד שלא עברה שינוי מהותי עד חזרתה לטעינה מחדש לכיוון מקסיקו. מה שמוגדר תחת שינוי מזערי מותר, הוא בעיקר אריזה מחדש. ז"א שחברה תוכל לשלוח למקסיקו סחורה בעלת מקור ישראלי, שישבה במחסניה בצפון אמריקה, בזמן ובכמויות הרצויות לה. הסעיף החדש בהסכם יסייע ליצואנים שיש להן מחסנים ושוקים פעילים במדינות הביניים, בעיקר בצפון אמריקה לפתח שוק חדש - מקסיקו.

ארה"ב הינה שותפת הסחר העיקרית של ישראל. בשל כך ובשל המדיניות שלה להעדפת עסקים מקומיים, לחברות ישראליות רבות בסיס פעילות נרחב בארה"ב, כולל היערכות לוגיסטית משמעותית. עד כה, למרות הקרבה הפיזית למקסיקו, וקיומו של גבול יבשתי המאפשר העברת סחורות בקלות, בזול ובמהירות, החברות הישראליות הפעילות בארה"ב כמעט שלא יכלו להשתמש במלאי האמריקאי שלהם עבור שוק זה. מה שמנע מהם לפתח שוקים במקסיקו. התיקון החדש יבטל מחסום זה ויהיה ניתן יהיה להתייחס למסחר עם מקסיקו כמעט כמו למסחר פנימי בתוך מדינות ארה"ב.

מבחינת התחרות בטריטוריה, החברות הישראליות יקבלו יתרון יחסי משמעותי מול יצואנים קרובים יותר ומול השוק המקומי. ניתן יהיה

6. הסכמים בילטרליים ישראל - מקסיקו

הסכמים כלכליים שנחתמו בין מקסיקו לישראל:

נחתם ב - 1952	הסכם לשיתוף פעולה מסחרי
נחתם ב - 1985	מזכר הבנה להדדיות בסחר
נחתם ב - 1985	הסכם לאספקת נפט
נחתם ב - 1992	מזכר הבנה לשת"פ כלכלי/טכני מטרה - לקדם שת"פ וקשרים כלכליים בילטרליים.
נחתם ב - 1994	הסכם בין מכוני היצוא מטרתו - חילופי מידע בנושאים טכנולוגיים, מסחריים ושת"פ תעשייתיים. הוסכם גם על החלפת מידע על אפשרויות להשקעות ומיזמים משותפים.
נחתם ב - 1995	הסכם בין התאחדויות התעשיינים מטרתו - לפתח מיזמים משותפים בעיקר בתחום ה"היי-טק" ולהעביר מידע על הזדמנויות עסקיות.
נחתם ב - 1996	הסכם לשת"פ בענייני מכס
נחתם ביולי 1999	הסכם למניעת כפל מס
נחתם במרץ 2000	הסכם אזור סחר חופשי
נחתם בנוב' 2008	תיקון להסכם איזור סחר חופשי המאפשר שטעון
אוקטובר 2011	הסכם לשת"פ בתיירות
נוב' 2011	הסכם לשת"פ מים (עם רשות המים הפדרלית)